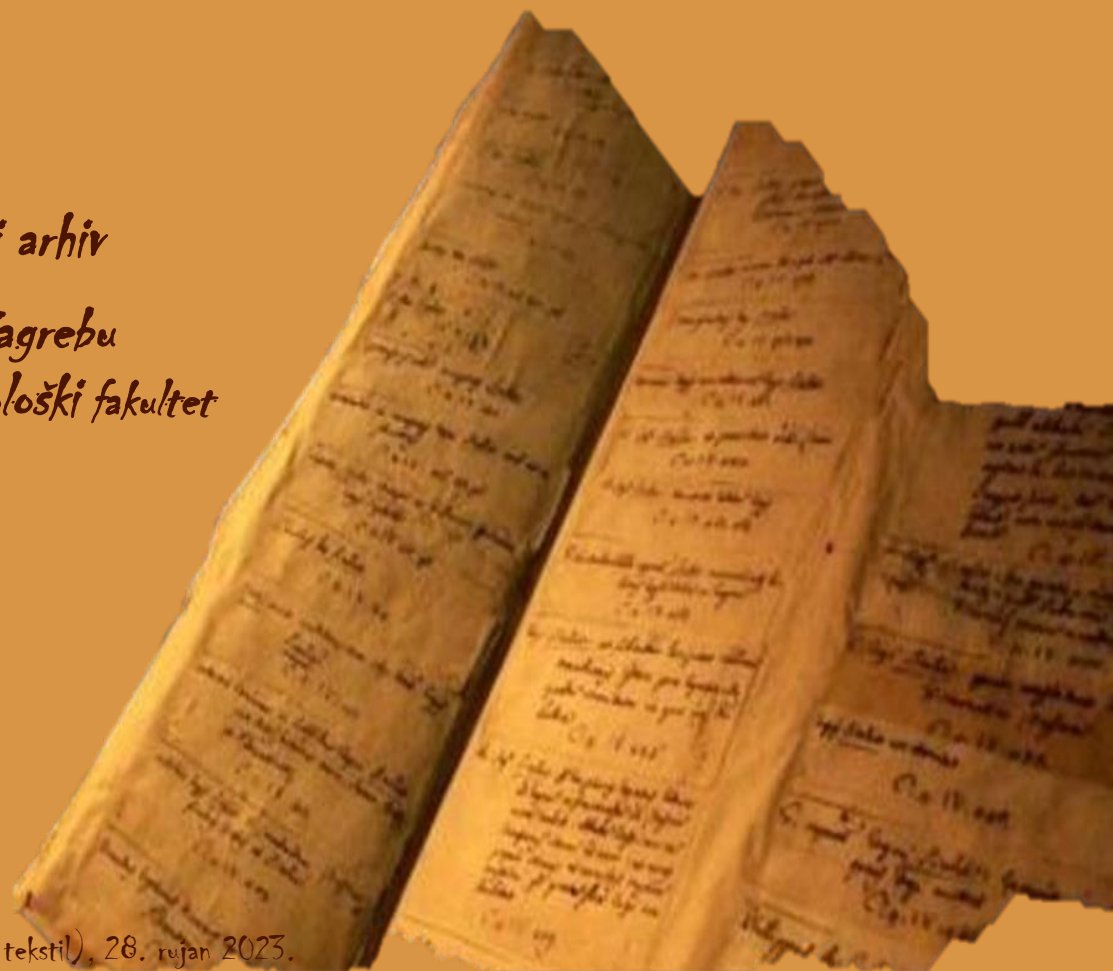

MISTERIJ ARHIVSKIH PAPIRA

Suzana Njegač, Hrvatski državni arhiv

*Edita Vujasinović, Sveučilište u Zagrebu
Tekstilno-tehnološki fakultet*

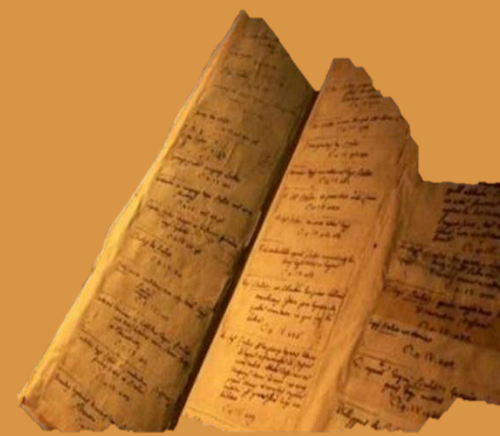
Pina Šor, cit. „Radi se o najznačajnijem otkriću preživjelih kopija biblijskih dokumenata nakon otkrića Svitaka s Mrtvog mora“

MISTERIJ ARHIVSKIH PAPIRA

❖ najstariji biblijski spis na 1500 godina starom pergamentu

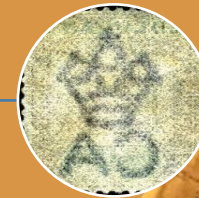
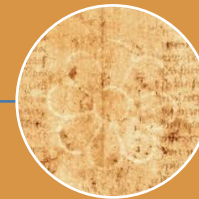
❖ prvih osam stihova Knjige Levitske iz Starog zavjeta

MISTERIJ ARHIVSKIH PAPIRA

Izrada Portala vodenih
znakova konzerviranih i
restauriranih predmeta
baštine

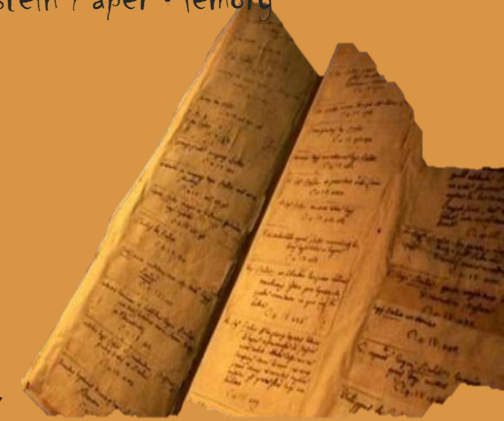
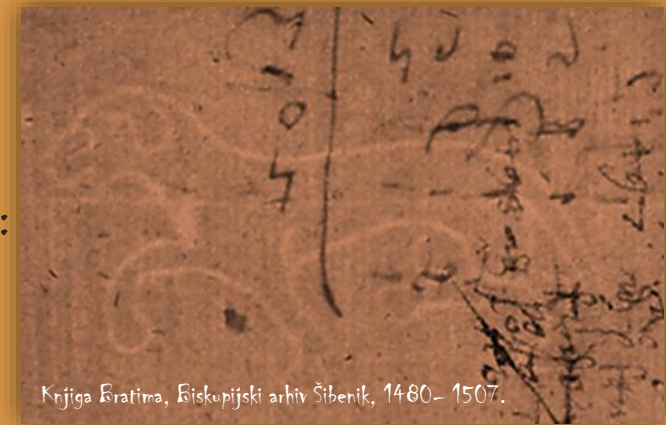

Dan otvorenih vrata TSRC-a (Znanstveno-istraživačkog centra za tekstil), 28. rujan 2023.

Ciljevi

Izradom baze vodenih znakova u Hrvatskom državnom arhivu namjera je:

- ❖ Učiniti ih dostupnim
- ❖ Popularizirati povijesne značajke papirnog nositelja predmeta pisane baštine
- ❖ Promoviranje Hrvatskog državnog arhiva te drugih arhiva i vjerskih institucija koje su imatelji predmeta iz kojih će vodeni znakovi biti objavljeni kao i institucija koje su uključene u istraživanje sadržaja pisane baštine
- ❖ Prikazati ulogu vodenih znakova u popularizaciji bogatstva i ljepote hrvatske pisane baštine
- ❖ Postati prepoznatljiv dio nacionalne platforme – hrvatske baze vodenih znakova i Bernstein Paper Memory

Vodeni znakovi

VODENI ZNAK

oznaka proizvođača, mlina, kvalitete i formata

Slovo "F" – korišten od 1271. godine, Cremona

Broj 8 ili znak beskonačnosti – 1293. godine, Fabriano

Broj 6 ili 9 – nakon 1293. godine, Cividale

Tommaso Cattaro – ime bilježnika iz Piacenze

Puzoli di Fabriano "Saluzzo" – ime glavnog proizvođača papira korišteno od 1305.

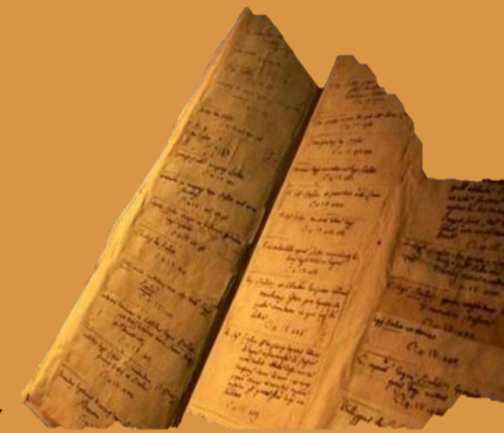
KONTRAMARKA – sporedni znak

garancija kvalitete

Incijali

– od 1483., na donjem uglu arka, Venecija

– od 1550. na sredini lista arka, Italija, Njemačka, Francuska

BAZA VODENIH ZNAKOVA HDA

MISTERIJ ARHIVSKIH PAPIRA

Metapodatci o predmetu, listu i znaku

PREDMET: KNJIGA [unes podatke]

broj predmeta/knjige 1 "obavezan unos"

imatelj: Sukupski arhiv Šibenik, Zupa ev. katoličke

zbirka/fond: [ ]

zemlja imateljca: Hrvatska

agnatura izvornika: [ ]

sv. br. izvornika: [ ]

adresa: Obala palih omladina 2, 22000 Šibenik

vrsta predmeta: rukopisna knjiga

naslov: Knjiga bratima

autor: [ ]

priznavač/nakladnik: [ ]

godina nastanka: [ ]

razpon godina nastanka: 1480-1507

zemlja nastanka: Hrvatska

mjesto nastanka: Šibenik

provenijencija: [ ]

priljubljen vlasnik: [ ]

metoda datiranja izvornika: [ ]

format/dimenzija: 160 x 425 x 42 mm

vrsta uveza: novu uvezu u pergamentne korice

materijal uveza: Pergamena/ljepanka

ariv: [ ]

oblik: [ ]

opseg: 131

struktura uveza: 131 list formiran u 9 svežaljka i 8 na 2 dodatne ubodne košice u jarnu košice.

matrijal podloge: pštar

tehnika: [ ]

vrsta motiva prema funkciji: voden znak

položaj motiva u odnosu na tekst: [ ]

min. udalj. motiva od gornjeg ruba [mm]: 122

min. udalj. motiva od donjeg ruba [mm]: 127

min. udalj. motiva od lijevog ruba [mm]: 93

min. udalj. motiva od desnog ruba [mm]: [ ]

isti ili sličan nađen u literaturi: [ ]

izvori: [ ]

napomena: en: Cross bow in a circle with trfoll

sažetak: Knjiga računa

očuvanost primjerka: 10

očuvanost primjerka: 10

drugi izvori: [ ]

bilješka: [ ]

napomena: [ ]

Zapis: 1 od 14

predmet: Episcopus Joannes Lucius Staphileus. Matr. [ ]

folio: f. 127, 128

Zatvori

VOZHDAG - 42 folio2 f. 128

klasifikacijska skupina: [ ] IPH Class: M6- proširena klasifikacijska skupin

naziv motiva: Samostrijel u krugu s trošlistom

djelovi motiva: samostrijel, krug, trošlist

opis motiva: Samostrijel u krugu iznad kojeg se nalazi trošlist.

opseg i strana motiva

visina motiva [mm]: 57

broj okomitih linija: 16

udaljenost okomitih linija [mm]: 6/27/28/27/28/26/27/27/28/27/28/27/28/26/28/29/5

min. udalj. motiva i okomite lin. lijevo [mm]: 6

min. udalj. motiva i okomite lin. desno [mm]: 5

vrsta motiva prema funkciji: voden znak

položaj motiva u odnosu na tekst: [ ]

min. udalj. motiva od gornjeg ruba [mm]: 122

min. udalj. motiva od donjeg ruba [mm]: 127

min. udalj. motiva od lijevog ruba [mm]: 93

min. udalj. motiva od desnog ruba [mm]: [ ]

isti ili sličan nađen u literaturi: [ ]

izvori: [ ]

napomena: en: Cross bow in a circle with trfoll

Skice motiva: [ZskiceV82107.jpg](#)

Slike motiva: [ZmotivV6](#)
f. 127 v (KK)

Položaj motiva: [ZpolozV6ZP042.JPG](#)
f. 127, 128

Dim. motiva: [ZdimzV6ZD042.jpg](#)

Shema sloga: [ZshemV82107.jpg](#)

VOZHDAG - 43 folio2

klasifikacijska skupina: [ ] IPH Class: X2 proširena klasifikacijska skupin

naziv motiva: Cvijet s pet latica i slovom B

djelovi motiva: cvijet s pet latica, slovo B ili broj 3?

opis motiva: Cvijet s pet latica sa slovom B ili brojem 3?

opseg i strana motiva

visina motiva [mm]: 54

broj okomitih linija: 16

udaljenost okomitih linija [mm]: 6/27/28/27/28/26/27/27/28/27/28/27/28/26/28/29/5

min. udalj. motiva i okomite lin. lijevo [mm]: 12

min. udalj. motiva i okomite lin. desno [mm]: 11

vrsta motiva prema funkciji: kontramarka

položaj motiva u odnosu na tekst: [ ]

min. udalj. motiva od gornjeg ruba [mm]: 135

min. udalj. motiva od donjeg ruba [mm]: 100

min. udalj. motiva od lijevog ruba [mm]: [ ]

min. udalj. motiva od desnog ruba [mm]: [ ]

isti ili sličan nađen u literaturi: [ ]

izvori: [ ]

napomena: en: A flower with five petals with the letter B or the number 3?

Skice motiva: [ ]

Slike motiva: [KmotivV6KM043.JPG](#)
f. 127 r (KKK1)

Položaj motiva: [KpolozV6KP043.JPG](#)
f. 127, 128

Dim. motiva: [KdimzV6KD043.jpg](#)
f. 127 r (KKK2)

Shema sloga: [KshemV6146.JPG](#)

Zapis: 1 od 33 od 68

predmet u kojemu je list: Episcopus Joannes Lucius Staphileus. Matr. [ ]

folio: f. 11, 12

podaci dobiveni iz originala: [ ]

krajnja uporaba: [ ]

opseg lista: dvostruki list

stanje lista: [ ]

stanje lista - dodatno: [ ]

način preoklopa: [ ]

visina lista [mm]: 324

širina lista [mm]: 490

debljina papira [µm]: 130

vrsta papira prema kalupu: [ ]

vrsta papira prema funkciji: prirodna, svijetlo krem

zatečeno stanje očuvanosti: [ ]

vlakna/pulpa: [ ]

kaljiva: [ ]

punila: [ ]

premaz: [ ]

bojila: [ ]

pH papira: [ ]

upojnost papira: [ ]

bjelina: [ ]

opacitet: [ ]

transparentnost: [ ]

svojnost: [ ]

min u kojem je papir proizveden: [ ]

država/mjesto mlina: [ ]

naziv mlina: [ ]

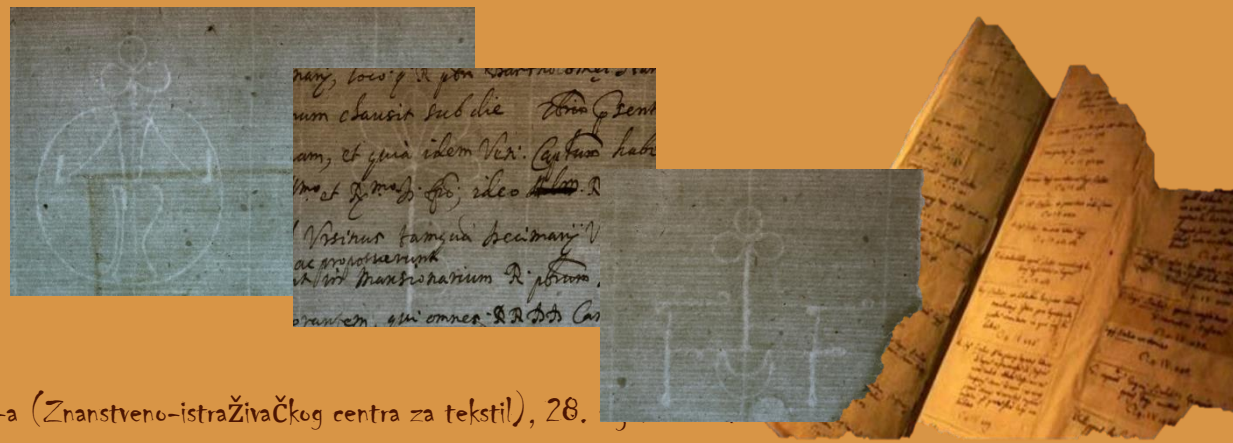
papirničar/proizvođač: [ ]

početak papirnog mlina: [ ]

bilješka: [ ]

Napomena: [ ]

Inkubacione analize: [ ]

Dan otvorenih vrata TSRC-a (Znanstveno-istraživačkog centra za tekstil), 28.

MISTERIJ ARHIVSKIH PAPIRA

Koje je to vlakno?

Dan otvorenih vrata TSRC-a (Znanstveno-istraživačkog centra za tekstil), 28. rujan 2023.

BAZA VODENIH ZNAKOVA HDA

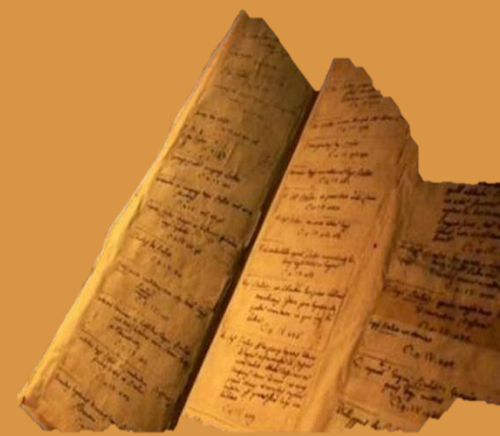
MISTERIJ ARHIVSKIH PAPIRA

Karta Mina i okolice, 1675.

Stephen de Boucaut

Državni arhiv Zadar

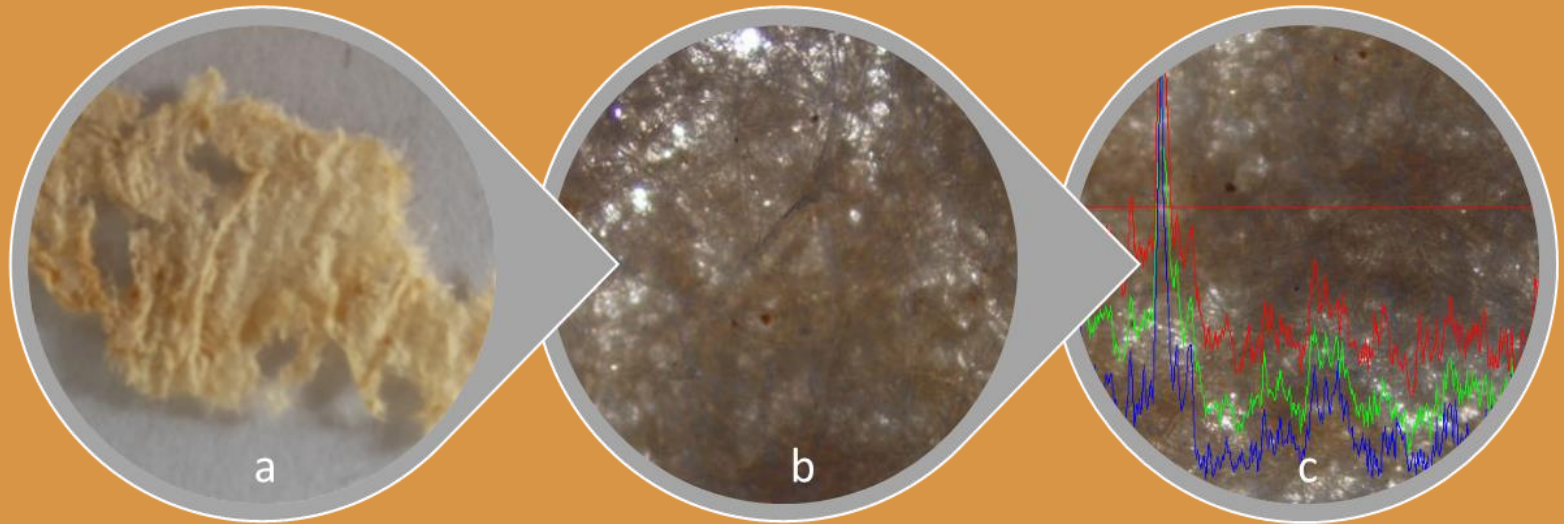
MISTERIJ ARHIVSKIH PAPIRA

Presavijeni
uzorci

Hrapavost površine

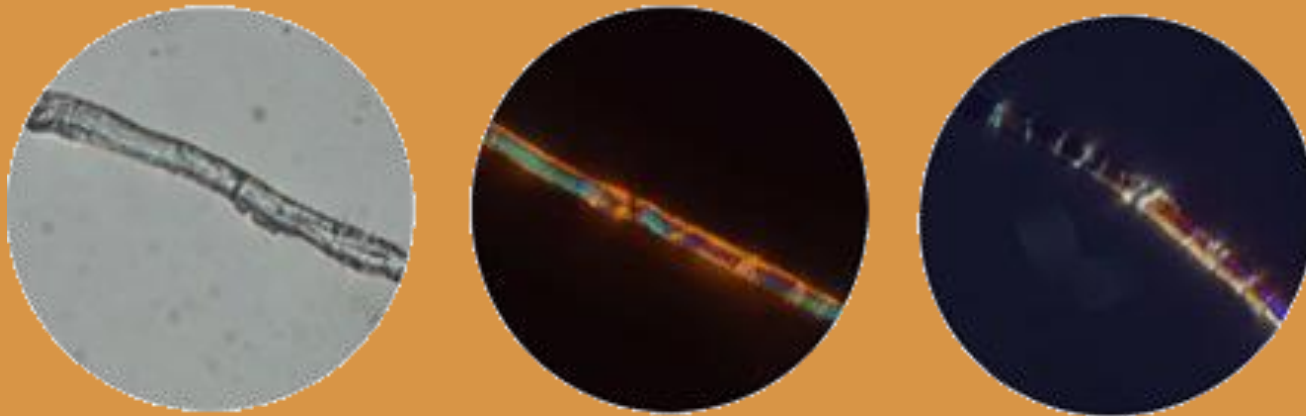

- a. uzorak
- b. površina uzorka
- c. intenzitet propuštene svjetlosti/hrapavost

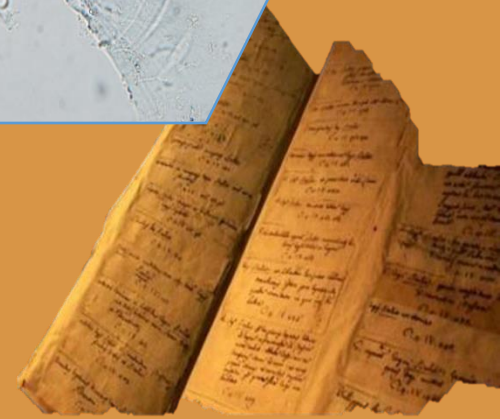
Mikroskopski izgled uzorka u destiliranoj vodi

Karakteristična morfologija lanenog vlakna

MISTERIJ ARHIVSKIH PAPIRA

Dan otvorenih vrata TSRC-a (Znanstveno-istraživačkog centra za tekstil), 28. rujan 2023.

MISTERIJ ARHIVSKIH PAPIRA

Hvala na pažnji!

Suzana Njegač, Hrvatski državni arhiv, snjegac@arhiv.hr
Edita Vujasinović, Tekstilno-tehnološki fakultet, evujasin@ttf.unizg.hr

